

Практична
Робота за
темою „
Хрестові
походи„

- Під хрестовими походами мають на увазі тривалі військово-колонізаційні експедиції європейських феодалів, що відбувалися з кінця XI і до кінця XIII ст. Зовні ці експедиції носили релігійний характер, оскільки видавалися католицькою церквою за боротьбу «хреста проти півмісяця», християнства — проти ісламу

- ; метою походів офіційно вважалось звільнення Палестини «від невірних» і повернення християнам «труни господня», яка, по віруванню християн, знаходилася в Єрусалимі.

- Насправді це були завойовні походи, в яких європейські барони і лицарі без жодних утруднень грабували східні міста, завойовували цілі князівства і королівства, придбавали собі нових платників феодалної ренти. Але в хрестових походах, окрім феодалів, брали участь і інші класи суспільства, зокрема селяни.

- . Ця обставина додавала хрестовим походам вже загальний масовий характер. Сучасникам здавалося, ніби вся Європа прийшла в рух, що відбувалося якесь нове Велике переселення народів. Постараємося розібратися в конкретних причинах хрестоносного руху.

ЄРУСАЛИМ в XII ст.
Масштаб 1:25 000

**ПЕРШИЙ, ДРУГИЙ та ТРЕТІЙ
ХРЕСТОВІ ПОХОДИ (1096-1192 рр.)**
Масштаб 1:20 000 000

ДЕРЖАВИ ХРЕСТОНОСЦІВ
Масштаб 1:10 000 000

- Перший хрестовий похід (1096-1099 рр.)
- Володіння сeldжуків
- Кордони держав напередодні Першого хрестового походу
- Місце розгрому походу біля Мертви 1096 р.
- Напрями походів окремих феодалних загонів
- Похід з'єднаного війська хрестоносців
- X1097 Місця та роки найважливіших битв
- Території держав, утворених хрестоносцями на завойованих землях
- Території, повернуті Візантії внаслідок Першого хрестового походу
- Другий хрестовий похід (1147-1149 рр.)
- Спільний похід французького короля Людовіка VII та німецького короля Конрада III
- Самостійні дії обох королів
- Хрестовий похід проти слов'ян
- Третій хрестовий похід (1189-1192 рр.)
- Похід німецького імператора Фрідріха I Барбаросси
- Похід англійського короля Річарда I Левове Серце
- Похід французького короля Філіппа II Августа

- Кордонні держав у першій половині XII ст.
- Держави, утворені хрестоносцями:
- Єрусалимське королівство (1099-1291 рр.)
  - графство Едеса (1099-1268 рр.)
  - князівство Антіохія (1099-1268 рр.)
  - графство Триполі (1102-1289 рр.)
- Найважливіші замки хрестоносців
- X Місце вирішальної перемоги мусульман над хрестоносцями
- Міста, які залишилися у хрестоносців на початок 1291 р.

Причини хрестових походів частково полягають в змінах, що відбулися в другій половині XI ст. на Близькому Сході, частково в загальному економічному розвитку і загостренні соціальних суперечностей в самій феодалній Західній Європі.

На Сході в XI ст. створилася ситуація, вельми сприятлива для нападу на нього хрестоносців. Могутній колись Багдадський халіфат остаточно розпався в 1055 р. Інша могутня східна держава — Візантія при Комнінах також переживала важкі часи. З півночі на Візантійську імперію нападали печеніги, що вторгалися на Балканський півострів

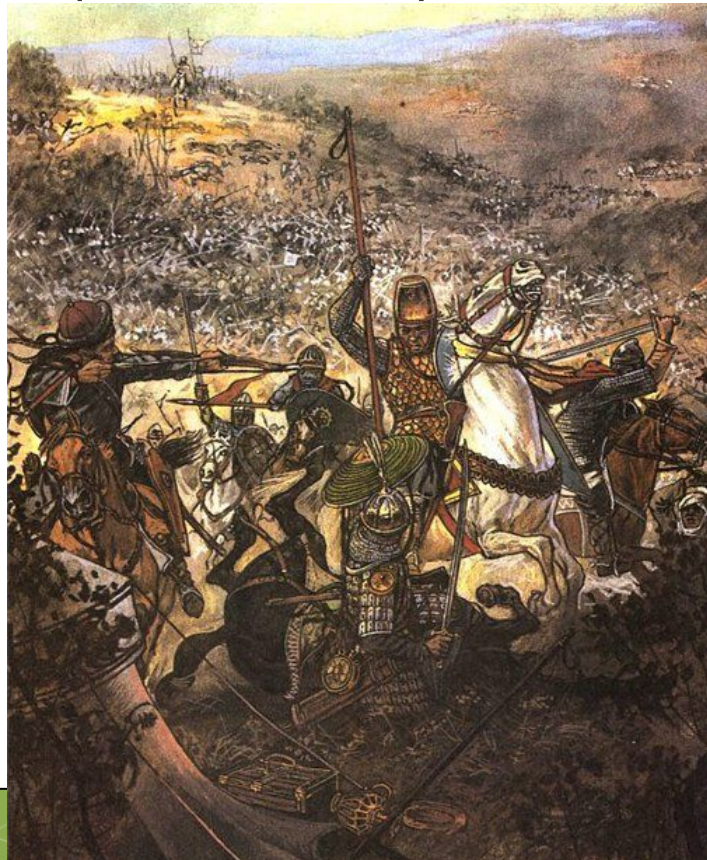
з заходу Візантії загрозували сіцилійські нормани. Але особливо небезпечні для Візантії турки-сельджуки, які захопили велику частину Малої Азії і у свій час мали своєю столицею місто Нікею, по сусідству з Константинополем. В 1071 р. турки завдали візантійцям жорстокої поразки при Манцикерте. Новий імператор Олексій Комнін (правлячий з 1081 р.) хоча і припинив дещо натиск турок, але проте ще не вважав положення імперії стійким. В 80-х і 90-х роках XI ст. він кілька разів звертався до Папи і німецького імператора з проханням про допомогу проти турок.

□ . Хоча єдина раніше християнська церква з 1054 р. вже остаточно розділилася на дві ворогуючі частини — східну (православну) і західну (католицьку), Олексій Комнін в політичній меті був готовий навіть піти на возз'єднання церков під верховенством Папи..

- Таким чином, дві найбільші держави Сходу — Арабський халіфат і Візантійська імперія — не здавалися хрестоносцям серйозною перешкодою. Більш того, одна з них (Візантія) навіть сама запрошувала європейських феодалів втрутитися в справи Сходу.

□ Хрестові походи як військові експедиції закінчилися повною невдачею. Заснувати міцну державу на Сході європейські феодали не змогли. Майже всі захоплені території їм довелося залишити. Лицарі покинули Схід. Ряд причин сприяв тому, що у європейських феодалів остигнуло бажання організувати нові хрестові походи. До кінця XIII ст. повністю змінилася політична обстановка в Європі. Національні держави, що створилися, почали вести одна з одною наполегливі і тривалі війни;

- Хрестові походи сприяли ознайомленню європейців зі східною промисловою і сільськогосподарською технікою. Європейці засвоїли за цей час багато східних прийомів текстильного і металургійного виробництва, фарбувальної справи, парфумерії, приготування ліків, а також перенесли до Європи такі цінні сільськогосподарські культури, як гречка, шафран, рис тощо.

- Схід мав великий вплив на європейців в побутовому відношенні. Лицарі засвоїли витончені східні манери, правила придворної ввічливості, почали більш ретельно доглядати за своїм тілом, обличчям, волоссям. Увійшли до моди ванни і комфортабельні лазні. В рицарських замках і міських будинках з'явилася нова захоплююча гра, занесена зі сходу, — шахи.

- Але, кажучи про вплив хрестових походів на Західну Європу, не слід забувати, що культура Арабського Сходу проникала до Європи і окрім хрестових походів, іншими шляхами, зокрема через Іспанію.

- Підготувала учениця 3-Б класу
- Одеської гімназії «8»
- Шевчук Олександра